

Pārskats par vērojumiem Ventpils novada domes sēdēs 2015. gadā

2015. gadā Ventpils novada domē ir notikušas 23 sēdes, no tām 11 ir ārkārtas sēdes. Ārkārtas sēdes publiski netika izziņotas.

Pēc Ventpils novada pašvaldības nolikuma, Domes sēdēm ir jānotiek katrā mēneša pēdējā ceturtdienā, bet papildus tām, pēc nepieciešamības, pašvaldības vadītājs var izziņot ārkārtas domes sēdes. Informāciju par kārtējās sēdes norises laiku un darba kārtību, pašvaldības mājaslapā ir jāievieto trīs dienas pirms sēdes, bet par ārkārtas sēdi - trīs stundas pirms sēdes. Diemžēl informācija par kārtējām domes sēdēm bieži netiek ievietota savlaicīgi. Ir gadījumi, kad ievietota sēdes darba kārtība, bet nav sēdes sākšanās laiks. Par ārkārtas domes sēdēm iedzīvotāji uzzina, apmēram, kādas 2 - 5 dienas pēc sēdes, kad mājaslapā tiek ievietots gan sēdes protokols, gan darba kārtība. Sakarā ar Ziemassvētku brīvdienām netika sniegta informācija par kārtējo decembra sēdi – tā notika otrdienā.

Ir bijis gadījums (26.02.2015.), kad pēc paziņojuma par sēdes beigšanos plkst.: 11:30, ārkārtas sēde it kā sākusies plkst.: 14:30, bet vairums deputātu Domes ēku bija pametuši jau pēc plkst.: 12:00. Ārkārtas sēdē izskatāmais jautājums – Kūdras purva nomas līguma pagarināšana un ienākumi no šī darījuma. Līdzīgs gadījums bija novērots jau 26.09.2013. , kad ārkārtas sēdes sākums tika uzrādīts 50 min pēc iepriekšējās sēdes beigām. Izskatāmais jautājums – par Ventpils novada budžetu un PSIA pamatkapitāla palielināšanu. Paliek neatbildēts jautājums – Vai šīs “ārkārtas” sēdes būtu notikušas, ja sēdi nevērotu NVO pārstāvis?

Par Domes sēžu izziņošanas nepilnībām tika norādīts iedzīvotāju sapulcē, kad pašvaldības deputāti un darbinieki 2014. gada 24. novembrī viesojās Puzes pagastā. Domes priekšsēdētājs tad par šo faktu izskatījās pārsteigts. Bija cerība, ka jaunajā 2015. gadā nepilnības tiks novērstas, taču cerība nepiepildījās.

Vērojot Domes sēdes, ir grūti sekot līdzī un saprast izskatāmos jautājumus, jo visi materiāli par izskatāmajiem jautājumiem deputātiem ir pieejami elektroniskā veidā darba portatīvajos datoros. Apskatot konkrētus jautājumus par izmaksām, summām u.c. skaitļiem, no domes priekšsēdētāja bieži var dzirdēt frāzi: „Nu Jūs jau paši redzat tos skaitļus, nelasīšu priekšā!”, savukārt pārējie deputāti necenšas jautājumos iedziļināties, jautāt un diskutēt. Tas nozīmē, ka sēdes „vērotājam” vai iedzīvotājam, kurš piedalās sēdē, lai varētu izprast lēmumu pieņemšanas procesus, lai tie būtu caurskatāmi un saprotami, patiesībā ir grūti saprast, sekot līdzī un izprast pieņemto lēmumus, jo vienīgai, kas ir pieejams pirms domes sēdes, ir darba kārtība, kas sēdes sākumā nereti tiek papildināta ar iepriekš nepubliskotiem darba kārtības jautājumiem.

No 2015. gada jūlija Domes sēdes var klausīties audioierakstā. Tās klausoties, liekas, ka izskatot katru jautājumu zālē ir tikai 2 personas – ziņotājs un domes priekšsēdētājs. Ja gada sākumā likās, ka deputātiem par dažiem izskatāmajiem jautājumiem ir komentāri un neskaidrības, tad līdz ar audioierakstu, jautājumi krasi izbeidzās...

Tā kā Domes sēžu telpa ir nepiemērota, lai tajā bez deputātiem un ziņotājiem varētu uzturēties vēl kāds no iedzīvotājiem, tad dažreiz iznāca sēdēt deputātiem aiz muguras. Tajās reizēs bija izdevība redzēt, kādas darbības 4 man tuvākie deputāti veic atvērtajos datoros. Divi no tiem sekoja līdzī lēmumprojektiem (pat laboja interpunkcijas kļūdas, bet otri divi - atbildēja uz privātiem e-pastiem un aplūkoja ar lēmumprojektiem nesaistītas mājaslapas.

Joprojām labāka situācija bija sēdēs, kurās piedalās deputāts A.Jaunsleinis. Tad bija jūtama gan deputāta ieinteresētība – jautājumi ziņotājam, gan pārējo deputātu viedināšana uz diskusiju un savu viedokļu paušanu.

Ja 2013. un 2014. gados jauno deputātu pasivitāti varēja skaidrot ar pieredzes trūkumu, jaunu vidi un jaunu kolektīvu, tad tagad šī pasivitāte jautājumu uzdošanā ziņotājam un diskusiju trūkums vieš bažas par deputātu kompetenci un vēlēšanos aktīvi iesaistīties objektīva lēmuma pieņemšanā.

Salīdzinot 2013. un 2014. gadus, kad visi lēmumi tika pieņemti vienbalsīgi, tad 2015. gadā 5 lēmumos ir deputāti, kas balsojuši “pret” un 12 deputāti 6 lēmumos ir atturējušies no balsošanas. Interesanti, ka 7 deputāti no šiem 12 “pret” balsotājiem, savu negatīvo attieksmi izteica lēmumā par Popes pagasta pārvaldnieka iecelšanu.

2015. gadā Ventspils novada domē tika pieņemti 278 lēmumi, no tiem 216 ir pieņemti vienbalsīgi, par 49 lēmumu pieņemšanu nav informācijas, jo protokolā ir tikai lēmumprojektu virsraksti: piemēram 2015. gada 26. marta protokolā:

1.§ PAR L. UN R.A. IESNIEGUMU (ziņo S.Jurcika)
***
2.§

un ir bijuši 9 lēmumi, kuros kāds no deputātiem ir, vai nu atturējies balsot, vai balsojis “pret”, taču tas nav ietekmējis kopējo balsojumu.

Mans pienākums projektā „Ventspils pilsētas un novada pilsoniskās sabiedrības attīstībai” bija piedalīties visās Ventspils novada Domes sēdēs, lai veidotu NVO izpratni par pašvaldības darbu un veicinātu iedzīvotāju aktīvāku iesaistīšanos un līdzdarbošanos lēmumu pieņemšanas procesos. Izdevās piedalīties 10 sēdēs, kurās visās jutos kā nelūgts viesis un iemantoju “savādnieces” titulu. Visa gada laikā Domes sēdēs nav piedalījies neviens iedzīvotājs (neskaitu PSIA ”Ugāles nami” pārstāvi). Aicinājumam kopā ar mani pavērot domes sēdes, neviens novada iedzīvotājs neatsaucās, taču interese par tām bija un tiku iztaujāta. Tas ir saprotams, jo pie mazā iedzīvotāju blīvuma novadā tie, kas ir gan ekonomiski, gan sabiedriski aktīvi cilvēki ir zināmi un vairāk vai mazāk ir personīgi pazīstami ar deputātiem. Tāpēc sēžu vērošanu uztver kā deputātu kontrolēšanu un sev nelabvēlīgas vides radīšanu nākotnē, ar pašvaldību saistītu savu jautājumu risināšanai.